

Posudek vedoucího diplomové práce

Název práce: Budoucnost české rodiny

Autor práce: Bc. Zuzana Sochorová

Obor studia: ESP

Posudek vypracoval: dr. Ján Mišovič, CSc.

Datum: 24. 4. 2015

Autorka si zvolila náročné téma, k němuž se vyjadřují mnozí odborníci. To, co však v odborných diskusích chybí, je osobní přístup, který se v práci jednoznačně projevuje a je možné ho charakterizovat větou z úvodu. „Vyrůstát v milující rodině je to nejlepší...“ (s. 6). Zároveň je evidentní, že v rodinách dochází ke ztrátě významu rodinných příslušníků a domov přestal být přívětivým místem lásky a přátelství a spíše se stává místem, kde se uskutečňuje boj o teritorium (s. 7-8). Téma samotnou svou podstatou je etické a autorka se to snaží prokázat v rámci tří kapitol implicitně nebo explicitně.

V první části nazvané Tradiční rodina je zahájena analýza dnešní a příští situace rodin u nás. Východiskem je připomenutí postavení člověka v tradičním pojetí stavu manželského, kdy nebyl chápán jako individuum a vnímal se jako část páru. V pozadí tohoto modelu bylo křesťanské vnímání lásky, které se ze života mnoha lidí vytratilo.

Druhá kapitola, nejrozsáhlejší, prezentuje moderní rodinu ze všech podstatných hledisek, počínaje moderním pojetím lásky, přes rodičovství v manželském svazku, k institutu svobodných matek, bezdětnosti, asistované reprodukci a bioetickým principům. Tyto i další části jsou ilustrovány statistickými a sociologickými údaji za posledních 20 let. Je tomu tak i v podkapitolách zabývajících se genderovými rolami v moderní rodině, ovlivněnými výraznou změnou hodnotových orientací žen. Mezi dnešními ženami může mít mateřství stejnou hodnotu jako seberealizace v povolání, společenská odpovědnost nebo partnerství. Obecně řečeno, v naší kultuře se přesouvá důraz z hodnoty oddanosti k hodnotě nezávislosti (s. 55). Tuto tendenci podporuje svět práce i volného času. Na konci kapitoly je pozornost orientovaná na rozvod a rozhodnutí, okolnosti s tím spojené, zejména v souvislosti s rodičovstvím a dopadem rozvodové situace na děti.

Závěrečná kapitola je věnovaná rodině budoucnosti. Autorka se opírá o názory odborníků, kteří předpokládají, že jeden typ rodiny nebude vytlačen jiným typem a vedle sebe bude současně vznikat a existovat široké spektrum rodinných i nerodinných forem života. Právě zde má místo zdůraznění teologicko-etických aspektů. Manželství a rodina stojí od svého počátku na etických základech a váže na sebe řadu etických témat, jakými jsou např. kvalita vzájemného vztahu, význam rodičovství nebo společné prožívání sexuality.

Předložená práce je prvotně sociologická, avšak její nedílnou součástí jsou zejména etické aspekty, jejichž vnímání všemi složkami společnosti bude mít rozhodující vliv na skladební strukturu příštích českých rodin. Autorka splnila definovaný cíl, naplnila požadavky na tento typ práce, proto ji doporučuji k obhajobě.

V Českých Budějovicích